

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

„Ennetustöö Eestis: kas ja kuidas seda täna tehakse?“

Sotsiaalkindlustusamet
Barbara Haage
Ennetusvaldkonna juht

Mis on ennetus?

Ennetust saab kõige üldisemalt defineerida kui tegevust, mille eesmärk on millegi ärahoidmine.

Täpsemalt on ennetust valdkondade üleselt defineeritud kui ühe või mitme osapoole tegevusi ära hoidmaks, peatamiseks või edasi lükkamiseks mõne ebasoovitava käitumise või terviseprobleemi (nt haiguse, õigusrikkumise, uimasti tarvitamise) tekkimist või süvenemist teatud indiviidi jaoks või inimeste grupi seas.

Ennetuse eesmärk on märksa laiem – toetada kogu elanikkonna aga eeskätt laste ja noorte arengut, toimetulekut ja heaolu.

Ennetustöö strateegilised lähtealused

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Ennetustöö põhimõtted lastekaitsetöös

Erikoolid puuetega-, tunde- ja käitumishäiretega ning kasvatuseritingimusi vajavatele lastele
(Psühhiaatriaiglad, vanglad jms.)

Kolmandane ennetustasand

Ravispetsiifilised sekkumised tõsiste probleemide leevendamiseks

Logopeediteenus, psühholoogiline- ja karjäärinõustamine
(Päevakeskuse ja turvakodu teenus jms.)

Teisene ennetustasand

Probleemide seire ja tõsisemate probleemide tekkemise ennetamine või olemasolevate riskide mõjude vähendamine.

Lapsehoiuteenus, põhihariduse pakkumine
(Erinevad sotsiaal- ja meedia-kampaaniad, teleseriaalid jms.)

Esmane ennetustasand

Universaalsed sekkumised laiemale populatsioonile, millega kujundatakse hoiakuid ja väärtusi.

Lastekaitse seadus

§ 6. Ennetamine

(1) Lapse õiguste ja heaolu tagamiseks tuleb ennetada lapse heaolu ja arengut ohustavaid riske. Ennetamine hõlmab last ohustavate olukordade ja sündmuste võimalikult varast märkamist ja neile reageerimist, sealhulgas lapse arengu- ja käitumisprobleemide, kasvukeskkonnas esinevate probleemide ja väärkohtlemise tuvastamist ning lapse heaolu ja arengut soodustavate kaitsetegurite suurendamist.

(2) Riigi ja kohaliku omavalitsuse üksuste ametiasutused peavad vastavalt võimalustele arendama välja meetmed lapse abivajaduse ennetamiseks ning olemasolevate probleemide vähendamiseks. Meetmed peavad lähtuma lapse vajadustest, toetama lapse ja teda kasvatavate isikute suhteid ja sotsiaalset toimetulekut ning olema kättesaadavad, õigeaegsed, tulemuslikud ja pikaajalise positiivse mõjuga.

Eesti valdkondade ülese ennetuse kontseptsioon

- Teaduspõhine suunis ennetusvaldkonna otsuste tegemisel ja ressursside eraldamisel.
- Suunatud poliitikakujundajatele ja otsuselangetajatele.
- Toetab erinevate teemavaldkondade ennetust.

Lastekaitse nõukogu

Kuidas teeb seda Sotsiaalkindlustusamet?

Eestis teevad laste ja perede heaolu huvides omavahelist koostööd mitmed töövaldkonnad – õiguskaitse, tervishoiu, hariduse, sotsiaal ja paljud teised valdkonnad.

Sotsiaalkindlustusameti ülesanne on viia see töö omavahel kooskõlla. Selleks pakume teenust „Lastekaitsealase ennetuse ja teavitustegevuse koordineerimine“. Teenuse abil on tagatud toimiv lastekaitseüsteem, mille tulemusena tõuseb laste ja perede elukvaliteet.

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Tänased väljakutsed

Kuidas edasi? (KOV)

- Luua igale lapsele sõltumata elukohast võimalus tegeleda meelepärase hobi või harrastusega st mõtestatult oma vaba aega veeta.
- Ennetustööd teha koordineeritult.
- Parema kontakti loomine laste ja noortega ning nende arvamusega arvestamine.
- Loobuda ennetustegevustest, mis ei anna tulemusi.
- Iga lastekaitsetöötaja töökoormuse viimine selliseks, et lastekaitsetöötajal oleks piisavalt võimalust olla ekspert töös perede ja lastega (olla juhiks juhtumitöös, olla eestvedaja ennetustöös, partneriks võrgustikutöök jne)
- Panustada vanemaharidusse ja perede nõustamisse kasvatusküsimistes.

•••

Kuidas edasi? (Riik)

- Ennetustööd teha koordineeritult.
- Omada ühtset ülevaadet valdkondadeülesest ennetustööst.
- Toetada kohalike omavalitsusi ennetustöös.
- Parema kontakti loomine laste ja noortega ning nende arvamusega arvestamine.
- Luua püsivad koostöövormid ja seada selged vastutajad kohalikul ja riiklikul tasandil ennetuse tegevuste kavandamiseks, läbiviimiseks ja tulemuste mõõtmiseks.
- Leppida valdkondade üleselt kokku ühistes võtmeindikaatorites ja standardites, mille abil ennetuse tegevusi ellu viia ja tulemuslikkust mõõta.
- Tagada valdkondade ülesele ennetusele pikaajaline poliitikaülene rahastamise strateegia.
- Kaasata ennetustöösse senisest enam vabäähendusi.
-

“Ennetus on sageli nähtamatu, kuid tehes ennetust teadlikkus koostöös, süsteemselt ja koordineeritult, muudame selle nähtavaks!”

SKA LKO

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Aitäh!

barbara.haage@sotsiaalkindlustusamet.ee
525 3853